

Hemşehrimiz Aziz' in oğlu meslektaşım Ali Nesin' nin bir sözü var:

"her şeyin (akademik, bilimsel) bir nedeni vardır".

Bir de her şey

"dam üstünde saksakaan vur beline kazmayı" olayı degildir..

veya

Bir başka Aziz Nesin' lik hikaye:

Geçenlerde Boğaziçi Üniversitesinde Doğrusal Cebir dersini anlatırken yüzüm tahtaya dönük, çok basit bir aritmetik hatası yaptığımı farketdiğimde, önce kendime kızmış, sonra tahta ile yüz yüze kendime gülmüş, ardından da sınıfa dönerek, bir süre donuk donuk uzaklara baktıktan sonra kalender bir tavırla

"astında ben cami hocasıdırım" demiştim.

150 kişilik sınıftan kimseden çıt çıkmayınca

"dam üstünde saksakaan, vur beline kazmayı" diye eklemiş ve kaldığım yerden derse devam etmişim.

Ama kendime de şaşırılmışım.

Nerden çıkmıştı bu **"cami hocalığı"** durup dururken?

Sonradan düşündüm.

Küçüklüğüm geldi aklıma.

Hayırsız babam Ofli Ömer Akyıldız anam Nahide ve kardeşim Ersanı alıp İstanbula götürdüğünde ben

Yakup dayımın eşinin ailesi Çilekgil' in evinde geride bırakılmışım. Nenem Homak köyden bir eşekle geldi ve beni eşeğin sırtında köye götürürken Nenemin sonraki senelerde söylemesine göre **"içimde büyük bir boşluk var"** diyerek çok ağlamışım, (korkarım o boşluk içimde hala var!). Nenem Homak uRum mahallesi Divan' ın yanındaki İncirlik köyünden Goşmar mahallesinde Gabakçu Nuri Çalışkana gelin gitmiş, bir kardeşi vardı onun da ismi Nuri, başka da bir şey söylemedi nenemiz ailesi hakkında, sırlarıyla uçtu gitti. Sadece şunu duymuştuk kendisinden:

"Biz küçüktük, birden müslümanlarla rum gençler birbirlerini pusuya düşürüp öldürmeye başladılar."

Homak nenemiz ara sıra arkkadaşı Elena nın kardeşi Yoriga nın bir sabah köy meydanında ağaca asılı vücudunu gördüğünde söylediği acılı rumca-türkçe karışımı yanık-yanık bir ağıtı okurdu. Ölümüne yaklaşırken de çocukluğunu anımsayıp buna benzer şarkılar söylüyormuş.

(**Masatoshi Gündüz İkeda** hocamızın en büyük korkularından birisi: **"ya ben yaşlandığımda, ölüme giderken türkçeyi hatırlayamayıp japonca konuşmaya başlarsam ve kimse beni anlayamazsa..."** sözleri hala aklımdadır).

Küçüklüğümde köyümüze çok kar yağardı. Soğuktan ve açlıktan kuşlar camlara çarpar ve ölürlendi. Küçüktüm, belki de 4 yaşında, karın derinliği bacaklarımdan yüksekti, yürüyemezdim.

İşde o kış aylarında bile o ince zayıf kadın beni sırtına alır ve o karda kıyametde hergün beni karşı mahalle Gabaköy (şimdiki Gürköy) camisindeki **Kör İmam**' ın Kur'an kursuna taşırdı. Bir gözü görmeyen Kör İmam **Tohumluğun Rüstem**'in kayın pederidir. Şu an Giresunda Sokakbaşında **Berber Mehmet Çalışkan**'ın eşi Gabakçu Helimin en küçük kızı Hanife de benimle Kur'an kursuna giderdi. Cüz dediğimiz kitaplarımız vardı. Ha ezber ha ezber. Nenemin elinde bir de odun olurdu. Odunsuz kimseyi içeri almazdı **Kör İmam**.

Çünkü aksi halde ne ile yanacaktı soba?

(Son kar fırtınalı şu resim için Ömer Faruk Çavuşoğlu'na teşekkürlerimle:)

Benim küçüklüğümde caminin minaresi ve yanı başındaki beton bina yoktu.

O yolculuk boyunca ben Nenemin sırtında o bana 2 tane dua ezberletirdi.
Diğer çocuklardan farkımı gören **Kör İmam** hoca
"ilerde bu köyün imamı bu çocuk olacak" derdi.
Şimdi anlaşılmalı benim o gün durup dururken Boğaziçi Üniversitesindeki sınıfa
ne fol varken ne de yumurta
"aslında ben cami hocasıdırım" demiş olmam...
Yani tam bir Aziz Nesin hikayesi.
Şunu da ekleyelim: Aziz Nesin bir keresinde
"okudukca dinden çıktım" demistir...

Köydeki evim hala ayakata. Resimde Nenem Homak la seneler sonra aynı mekanda...
Göründüğümüz musluk denen yerde bulaşıkları, elimizi ayağımızı yüzümüzü de ibrikle yıkardık,
abdestler de orada alınırdı. İki pencere arasındaki tuvaletimizdir... sağdaki pencerenin arkasında
dedem oturup cigara tütürdü.

Hikayemize devam edersek:

Enteresandır, nerdeyse bütün dünyayı dolaştım,
örneğin şu an bu yazımı Şangay-Çin de sabah kahvemi içerken yazıyorum,
ama daha geçen eylülde ancak gidebildim köyümüzün karşısındaki
eski uRum köyü Divan'a.
Küçüklüğümden beri hep duyardım orada bir kilise kalıntısı olduğunu.
Köylerimiz arasında derin bir vadi vardır ve dere akar ortasından.
O dereye Rumlardan kalma çok da güzel taşdan bir değirmen vardır.
Değirmenyanı denen o mekanı köyüme her gidişimde ziyaret ederim
çünkü oralarda benim ineklerle çok tatlı anılarım vardır,
ayrıca çimmeyi (suda yüzmeyi) de ben o derede öğrenmişirim.
Köy arkadaşlarım: ismail, muzaffer, rasim, mustafa, aziz in kulakları çınlasın.

Geçen sonbahar elimde asam, uzun bir yürüyüşten sonra Daşdibi üzerinden Divan' a ulaştığımda ilk işim "**kilisenin çanı nerde**" diye sormak oldu. Ne gören var ne de bilen. Belki de rumlar giderken alıp beraberlerinde götürdüler. Bir düzlük gösterdiler "**kilise buradaydı**" dediler Orası artık fındık kurutma harmanı olmuştu. Yanıbaşındaki taş ev bütün haşmetiyle hala duruyor ve kullanılıyordu Papazın evi imiş, herhalde şimdi imamın evi. Köylülerden son yıllarda ziyarete gelen Rumların çocuklarının ve torunlarının hikayelerini dinledim. Gelin define avcılığı işine hiç girmeyelim...

Şu resim bu yazımda ismi geçen Gabaköy mahallesindeki caminin yanındaki mezarlıktan çekilmiştir. Ortadaki bizim Goşmar mahallesi, arka planda ufukta Divan, eski bir Rum köyü, arada derin bir vadi vardır. Bizim Goşmar-Fırındüzü ve Musaköy den karşıkı Divan a ıslıkla dahi ulaşamazsınız... yani o derece uzaktadır.

İşte benim nenem Homak bu Rum köyü Divan'ın hemen sol yanıbaşındaki İncirlik köyünden Goşmara dedemiz Nuri Çalışkan a gelin gelmiş, küçük yaşında... Dedemiz Nuri ne kadar saf ve salak sa Nenemiz Homak da o derece cin ve akıllıydı. Kardeşim Ersan bazan nenemize takılır: "**sen türk olamazsın, bunun için çok akıllısın...**" dediğinde Nenem renk vermez ama "**git başımdan Oflu nun piçi**" derdi.

Babamız Of luya, Of luların da ne kadar türk ve/ya müsluman olabileceği şüpheli... eskiden en derin papazlar Of dan çıkıyormuş, şimdilerde de Of li hocalarımız var. İşte ben de onlardan birisiyim...

Dedemiz Hacı Nuri Çalışkan erken göçtü bu hayattan.

Ağbeyisi, köyün en zengini Gabakçu Helim Çalışkan çok zeki ve otoriter birisiydi, uzun yaşadı. Helim emmim akıllı, Hacca gitmemiştir. Hac safların veya günahları olduklarına inananların işidir, zenginler Hacca vakit veya para ayıramazlar. Hiç bir Osmanlı Padişahı da Hacca gitmemiştir. Arabistanda çalışırken ben Mekke ve Medineyi ziyaret ettim, yani bugüne bugün ben Umre yapmış birisiyim...Helim Emimden sonra mahallemizin ağası İmat Teyzemin kocası İbraam Çalışkan da Hacca gitmemiştir. İbraam değişik bir kişilik idi, herkesce sevilen (bilhassa bayanlarca..), hovarda, babacan, yardımsever, suyu içilir ekmeği yenir, sözü dinlenir birisiydi. Diyebilirim ki Gabakçu İbraam bu diyardan göçtükten sonra Goşmarın neşesi, rengi kalmamıştır. İbraam bir başka idi. O da malesef erken ayrıldı aramızdan.

Nenemiz Homak hic ölmek istemedi.

Torunu Hikmete son zamanlarında bir gün

"tam yaşamanın dadını şimdi yeni yeni almışım

şöyle 2 sene daha ömrüm olsa..." demistir

O anki yaşı 90 nın üstünde olmalı....

Homak gözleri görmez olduğunda bile Kur'anı ezbere okurdu

Hacca gitmek, Arap yollarına para dökmek aklından bile geçmemiştir. Onun dini içinde, kalbindeydi. Benim için defalarca Kur'an dan sureler okurken esneyince "**sende çok nazar var**" diyerek yüzüme tü-tü-tü şeklinde tükürmüş ve "**hadi ırgan**" demiştir...

Kur'an kursunda tam 2. hatmimi indirmiştim ki karlar eriyip köyün yolu açıldığında (aynen Gogol un Müfettiř hikayesinde olduğu gibi, bir de tiyatro eserimiz ve **Kemal Sunal** filmimiz vardır bu hususta) Jandarmalar geldiler ve **Kör İmam** ı kelepçeleyip alıp götürdüler. Bize de "artık kör imamın Elif-Be-Ce mektebine gitmeyeceksiniz, Eylül de araba yolu üstünde Aksu Nehri yanında Gaveyanı' ndaki A-B-C okulu açılacak, hepiniz oraya gideceksiniz" dendi. Yani ben ilk önce gittiğim "elif be si ep, cimdalusu ced" mektebinden bir anda "ali topu ayşe ye at" okuluna transfer olmuşum. Cüz kitabı çöpe atılmış ve alfabe kitabına başlamıştım. İlk hocam Ülper Köyün' ün meşhur **Ali Hoca** sı nur içinde yatsın.

Bu yaşıma geldim ben hala A-B-C tipli okullara devam ediyorum Bir türlü köyüme dönüp esas mesleğimi icra edemedim. Bir öğrencim **eksisözlük** de benim derslerimde "geyik muhabbeti" yaptığımı ne de güzel söylemiş, "cem yılmaz a gerek yok, bizim yılmaz hocamız var" demiş.. Ben bu geyik lafini vaaz la aynı manada yorumluyorum. Artık A-B-C mekteplerinde vaaz vermeye başladığıma göre belki de köyüme ve esas mesleğime dönme zamanım yaklaşıyor. Zaten řu an her köye izinli-izinsiz birer birer Kur'an Kursu kurulmuyormu... Yani Türkiyemiz benim küçüklüğüme geri dönüyor. Eh artık bana da yol görünüyor... Demedim mi ben size, benim hayatım da bir Aziz Nesin liktir.

y.a.

şangay - Çin, Aralık 03, 2006